

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Torrens. Eloquentia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Psalm. 97. ventre ejus, qui crediderit emanatur, quo sapientiâ & facundiam intelligit volui, Ambrosio interprete quam assecuti erant ii, qui divino afflari Spiritu meruissent Itaq; Apostolorum doctrinam & institutionem prævisam à Psalmodographo, Theologi eo loco volunt, ubi, *Extulerunt flumina Dominus, extulerunt flumina voces suas*, habetur. Et per amnes, qui per eosdem alveos decursuri erant, subsecutos Doctores accipiunt. Non negarim vero quod tradit Eucherius, flumina nonnumquam pro populo accipi, qui nondum in fidelem receptus esset, in quam sententiam corrivat ille *flumina Babylonis*, Jam & Apoc. 17. *Aqua, quas vidisti, super quas meretrix illa sedet, populi & turba & gentes sunt, & lingua*, Eisdem tendit Efaiz dictum, cum *Beatos* appellavit eos, qui *super omnes aquas seminarent*. Apud Abacucam Prophetam legas, *Fluminu terra scindetur*, quod de Hierosolymis dictum Græci tradunt, quæ scilicet fuerit Prophetarum patria, qui fluminum instar eam irrigabant, sed ad Jesu Christi adventum hiatura esset, & rimis aperienda, omnisque humos alveo ita fatiscente defluxus, penitusq; defecturus, futurum scilicet ut pristina exaresceret vaticinatio, quod eventus comprobavit. Quod vero septimo supra centesimum Psalmo legitur, *Deserta reddidit flumina, & aquarum fluxus in sitim transmutavit*, flumina scilicet exsiccat, & quæ terra prius erat irrigua uliginosaque, ita deserta reddidit, ut prorsus sterilefceret; & aquarum venas abundantes ita obtura vit, ne ulla inde potio, sed sitis potius profilirent; Euthymius Græcus ipse ad Græcos Philosophos referri dicit, qui scilicet cum eloquentiæ quasi fluminibus & disciplinarum varietate & copia redundarent, omni demum sapientia destitui visi sunt, cum illiterati ac piscatores homines eos reprefferunt.

TORRENS, CAP. XXI.

Eloquentia descriptio. **A**ccedit huc torrens, cujus significatum ita refertur ad eloquentiam, ut torrens facundia veterum scriptorum sententia dicta sit ea dicendi vis, quæ magno dictionis impetu decurrit, quam in Pindari comendationem ita describit Horatius:

Carm. l. 4. Od. 2. Monte decurrens velut amnis, imbres
Quem super rotas aluere ripas,
Fervet, immensusq; ruit profundo
Pindarus ore.

In Divinis vero literis mentio fit de quodam deliciarum torrente, Psalm. supra xxx. quinto pro qua plenissima Christianæ doctrinæ fluente intelliguntur. Torrentem autem dixit Psalmodographus, ob tempestativam doctrinam, quæ à Christi ore loco & tempore disfluebat, propterq; ejus in suadendo & arguendo vehementiam, affluentissimamq; vim. Quin & propterea ea multa, quæ de prophetis sermonibus collecta in unum adducebat: fuit enim ad tempus torrens, & vehemens est ac violentus, & ex multiplici aquarum concursu corrivatur, unde ait Eucherius, per torrentes insignium prædicatorum eloquentiam significari. Alioqui torrens in iisdem Divinis literis pro concupiscentiæ stimulo ponitur, quæ vel difficulter superetur, vel in profundum trahat, de quo plura inferius.

Psalm. 125. Nam hic præterire non est animus locum in Palmo, *Sicut torrens in Austro*, quam exultantis esse vocem, inquit Eucherius, & ex vitiorum vinculis ad libertatem conversionemq; redeuntis, qua postulat, ut Divinæ aspirationis auxilio atq; ope, peccatorum captivitate solvatur, sicut contricti glacie torrentes Austri tepore solvuntur.

CATARACTA, CAP. XXII.

Cataracta descriptio. **E**st & Divinarum literarum proprium, vehementiam vel in sermone, vel in opere, aut alia quæpiam vi, per cataractam significare: atque hæc ea est cataractarum vox, cujus mentio habetur Psalm. 41. Est vero cataracta, a quatuor alveis coarctatio, ubi aqua in augustum vel naturalem vel arte collecta, aut sponte, aut artificis arbitrio, magno inde impetu atq; etiam fragore prorumpit. Sedenim quæ à natura est cataracta, nihil aliud quam strepitum & impetum præ se fert, eaque est naturalis eloquentia sermonisve copia, nullo studio, sponte profluens. Quæ vero arte constituitur, vim & efficacem operum utilitatem suggerit: atque hujusmodi est dicendi facultas, arte labore, diligentia, judicio atque exercitatione comparata.

MARE.